

Verslag Van Eeghen wandelingen

door Hans Homburg - 25 juli 2024.

In de afgelopen 3 maanden (2 april t/m 28 juni 2024) gewandeld met totaal 20 personen en het was leuk om te doen. Ook weer veel gezien en ontdekt. 23 wandelingen en 3x moeten afzeggen vanwege andere bezigheden. Op deze manier zie je gestructureerd ontwikkelen in het groen en bloei. Soms regenachtig, maar vaak goed wandelweer. Van Stadhouderskade tot het Rosarium.

Veel over Piet van Eeghen (1816-1889) kunnen vertellen wat hij aan sociaal-maatschappelijk werk en cultureel werk heeft gedaan, naast het initiatief van oprichten van een groot park en naast het zakendoen in zijn handelonderneming, zijn baan als voorzitter van de Raad van Commissarissen van de Nederlandse Bank van 1864-1889, voorzitter van de vereniging tot oprichting een rij- en wandelpark te Amsterdam, ook van 1864-1889 en andere functies, en daarbij een groot gezin.

Mooi om ook het boek met de titel 'Geld, Geloof en Goede vrienden' gelezen te hebben, geschreven door Laura van Hasselt. Een aanrader voor ieder die meer wil weten over de ontwikkelingen van de stad Amsterdam vanaf 1816 tot aan 1889 en iets ruimer.

Nieuwe ontdekkingen waren tijdens de wandelingen dat het monumentale gietijzeren hekwerk bij de ingang Koninginneweg geleverd werd vanuit de Amsterdamse IJzergieterij R. Rincker in 1902, die nota bene daarvoor vanaf 1863 vlakbij het Nieuwe Park gevestigd was, aan de Stadhouderskade 29-30. In 1895 verhuisde deze IJzergieterij naar De Omval in Ouder-Amstel onder de naam 'De Amstel'. Het hele park lag toen ook in Ouder-Amstel.

De prachtige villa's rondom het park aandacht gegeven en natuurlijk de parkontwerpers Zocher.

In ieder geval heeft Piet van Eeghen een mooi park kunnen realiseren, samen met veel andere Amsterdammers met prachtige voorzieningen zoals het Vondelmonument en soms over het toneelstuk Lucifer vertelt, Muziektent, Iepenbrug, Hulstbrug en het lage bruggetje (Brandbrug), zijn persoonlijke geschenk de Drinkfontein met de inscriptie 'Het geloof is een springbron des levens', de boerderij, nu het Groot Melkhuis en ook over de voorloper van 't Blauwe Theehuis en het daarvoor afgebrande grote Buffetgebouw met rieten dak, een klein buffetgebouwtje, het Paviljoen Vondelpark 1881, het monumentale hek Stadhouderskade met de Amsterdamse Stedemaagd uit 1883 en de Opzichterswoning 1867. Wat een rijkdom dit park, door deze particuliere vereniging 89 jaar onderhouden en in 1953 overgedragen aan de gemeente Amsterdam die nu 70 jaar eigenaar is. Gewandeld in een groeizame periode met verschillende bloeiende bomen, van robinia, seringen, kornoelje tot linde. Ook de resultaten gezien dat bijna alle gele treurwilgen geheel kaalgevreten werden door rupsen van een mineermot. Stilgestaan bij bomen die plotseling waren overleden dit jaar zoals de sierappel bij de Muziektent, een dunne linde vlakbij de ingang Van Eeghenstraat en nog een paar. Ook prachtige rozenbloei bij de ingang Van Eeghenstraat en op zaterdag 1 juni de herdenking slachtoffers Sobibor in de Tweede Wereldoorlog bij deze ingang meegemaakt.

Het monumentale karakter van het Zocher-ontwerp wordt helaas onvoldoende in stand gehouden vanwege oprukkende oeverbegroeiingen de afgelopen 10 jaar op heel veel plekken met riet, gele lissen, koninginnenkruid, kattenstaarten, brandnetels en wilgenroosjes. In het gazon liggen met uitzicht op het water is voor een groot deel voorbij. Veel zichtlijnen over het water zijn daardoor definitief verdwenen en er is geen weg meer terug. Naast deze aanplant ook weer extra werk om het vooral oprukkende riet een beetje onder controle te houden, op sommige plekken al meer dan één meter dik, heel veel extra werk voor Parkbeheer. Hiermee wordt het door de Zochers aangelegde park in de periode 1864-1878, in 1996 als rijksmonument vastgelegd, onvoldoende gerespecteerd of in de hand gehouden, want de beleving en het zicht op het water was en is een belangrijk kenmerk van het landschappelijk parkontwerp. Zie de handreiking bij beheer en herstel <https://www.inhetvondelpark.nl/pdf/Zogher-de-fameuse-aanlegger-handreiking-bij-het-beheer-en-herstel-2017-01-23-HR-w.pdf>

Tweemaal de prachtige tentoonstelling bekeken in het Amsterdam Museum. Een 2x langere periode (b.v. 6 maanden) was het zeker waard geweest om kennis te nemen van de idealen, zijn doortastendheid en investeringen van Piet van Eeghen, zijn vrienden, tijdgenoten in Amsterdam. Op de website inhetvondelpark staan drie pagina's over de periode Piet van Eeghen, ook beelden uit de tentoonstelling in het Amsterdam Museum (29 maart t/m 30 juni 2024). Op 23 juli een pagina gemaakt wat er getoond werd in het museum. Een overzicht van drie jubilea in het park en de tekst van de audio-toer op de pagina <https://www.inhetvondelpark.nl/vaneeghenvondelpark.html>